



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı

BİLGİ EDİNME HAKKININ KULLANILMASI BAKIMINDAN 2015 YILINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bilgi edinme hakkının kullanımına ilişkin verileri içeren 2015 yılı raporlarını Şubat ayı sonuna kadar Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna göndermişlerdir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, aynı maddenin “Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır.” hükmü doğrultusunda hazırladığı “2015 yılı Bilgi Edinme Genel Raporu”nu, 27.04.2016 tarih ve 747 sayılı yazısıyla Başkanlığımıza sunmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyunun bilgisine sunulan 2015 yılı Genel Raporu TBMM internet sayfasında yayımlanmıştır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına 2015 yılı içerisinde toplam **1.190.325** adet bilgi edinme başvurusu yapılmıştır.

Bu başvurulardan **1.019.466** adedi olumlu cevaplanmıştır. Böylece kamu kurum ve kuruluşlarınca toplam başvuruların yaklaşık **% 85,6**’sına olumlu cevap verilmiştir.

Toplam başvurulardan **81.994**’üne kısmen olumlu, kısmen de olumsuz cevap verilmiştir. Bu sayının toplam başvurulara oranı ise yaklaşık **% 6,8**’dir.

Toplam başvurulardan **84.115** adedi reddedilmiştir. Böylece toplam başvuruların yaklaşık **% 7**’sine olumsuz cevap verilmiştir.

Toplam başvurular içerisinde gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgeye erişim sağlanan başvuruların adedi **4.750** olup, bu başvuruların toplam başvuru sayısına oranı yaklaşık **% 0,3**’tür.

Başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin toplam sayısı ise **622** olarak gerçekleşmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılan başvuruların her yıl artma eğilimi, bu yıl gerçekleşmemiş; aksine 2015 yılında keskin bir düşüş olmuştur. Bu kapsamda, 2015 yılındaki toplam başvuru sayısı, geçen yıla göre yaklaşık **% 36** oranında düşüş kaydetmiştir.

2015 yılında kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi edinme taleplerini karşılama oranı azalış göstermiştir. Ancak 2015 yılında başvuruların **% 85,6** gibi yüksek bir oranda olumlu cevaplandığı görülmektedir. (Bu oran 2004 yılında **%87,9**, 2005 yılında **%86,5**, 2006 yılında **% 86,4**, 2007 yılında **% 79,9**, 2008 yılında **%86,2**, 2009

yılında %86,8, 2010 yılında % 81,2, 2011 yılında %87,5, 2012 yılında % 92, 2013 yılında % 90 ve 2014 yılında da % 95 olarak gerçekleşmiştir.) Reddedilen veya başka bir deyişle olumsuz cevap verilen başvurular ise % 7 gibi düşük bir seviyede seyretmiştir. (Bu oran 2004 yılında % 5,1, 2005 yılında % 8,6, 2006 yılında ise % 8, 2007 yılında % 7,4, 2008 yılında % 7,4, 2009 yılında % 7,5, 2010 yılında % 6,6, 2011 yılında, 2012 yılında % 4, 2013 yılında % 3 ve 2014 yılında da % 3'tür.)

BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU'NA BAŞVURU SAHİPLERİNCE YAPILAN İTİRAZLAR İLE KURUM VE KURULUŞLARIN GÖRÜŞ TALEPLERİ

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, 2015 yılı içerisinde **21 adet** toplantı yapmıştır.

2015 yılı içerisinde bilgi edinme başvurusu yapan başvuru sahiplerine kamu kurum ve kuruluşlarınca verilen cevaplara karşı Kurul'a **2.109** adet **itiraz başvurusu** olmuştur. Bu itirazlardan **284** adedi, "**KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşlarca verilen cevaplar yerinde görülmemiştir.

İtirazlardan **161** adedi, "**USULDEN KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşların 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde cevap vermeleri sağlanmıştır. İtirazlardan **257** adedi, "**KISMEN KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşların başvuru sahibine verdikleri olumsuz cevapların bir kısmı yerinde görülmemiş; diğer kısmı ise mevzuata uygun olarak değerlendirilmiştir. İtirazların **1.323** adedi hakkında kurum ve kuruluşların cevapları yerinde görüldüğünden, "**RED**" kararı verilmiştir. İtirazlardan **13** adedi için "**Karar Alınmasına Yer Olmadığı**"na hükmedilmiştir. **44** adet itiraz başvurusu ise itiraz başvurusunun geri çekilmesi v.b. nedenlerle dosyasına çekilmiştir. Yine itirazlardan **6** adedi için de "**İncelemeye Alınması**" ara kararı verilmiş olup, bunlar hakkında 2015 yılında nihai karar alınamamıştır.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna 2015 yılında yapılan itiraz başvurularının sayısı 2.109 (2014 yılında 2.690) iken, aynı yıl idari yargıya yapılan başvuruların sayısı 622 (2014 yılında 746) olarak gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda, Kurul'a yapılan itiraz sayısı düştüğü gibi, idari yargıya yapılan başvuru sayısının da düştüğü anlaşılmaktadır.